Oplegnotitie onderzoek Duurzaamheidbeleid

31 augustus 2021

Voor de gemeenteraad van Texel is, in samenwerking met de rekenkamercommissie van de gemeente Den Helder, een quick scan onderzoek gedaan naar de stand van zaken rond het gemeentelijke duurzaamheidsbeleid. In deze oplegnotitie staan de conclusies die de rekenkamercommissie De Waddeneilanden op basis van het rapport trekt, en enkele aanbevelingen die de rekenkamercommissie op basis daarvan doet.

In het onderzoek is een scan gemaakt van de realisatie en monitoring van doelen en de wijze waarin duurzaamheidsthema's zijn opgenomen in gemeentelijk beleid. Het initiatief voor het onderzoek lag bij de rekenkamercommissie van de gemeente Den Helder. Het opstellen van de onderzoeksvragen en de selectie van het bureau zijn door de rekenkamercommissie van Den Helder gedaan. De quick scan "Kansen voor Duurzaamheid" is uitgevoerd door een extern bureau (SME) en begeleid door de rekenkamercommissie De Waddeneilanden.

De rekenkamercommissie heeft, conform de reguliere procedure rond haar onderzoeken, op 21 juli aan het college van Burgemeester en Wethouders om een bestuurlijke reactie gevraagd. Op 17 augustus ontving de rekenkamercommissie de volgende reactie: "(h)et college van burgemeester en wethouders van de gemeente Texel heeft kennis genomen van het onderzoek over het duurzaamheidsbeleid en ziet geen redenen tot het gebruik maken van de mogelijkheid tot bestuurlijk wederhoor." Het rapport en deze oplegnotitie worden daarom zonder bestuurlijke reactie (en nawoord van de rekenkamercommissie) aangeboden aan de raad.

Hierna volgen de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie op basis van de quick scan.

Conclusies

1. **De gemeente Texel heeft de eerdere ambitieuze duurzaamheidsdoelstelling om energieneutraal te zijn in 2030 recent aangepast.** De doelstelling is nu minder eenduidig geformuleerd in termen van 'zoveel mogelijk' energieneutraal. Rond verduurzaming van woningen is gekozen voor een verdubbeling van de inzet, maar is niet duidelijk wat daarvan het beoogde resultaat is in termen van energiebesparing of duurzame energie. De doelformulering t.a.v energie is daarmee weinig concreet, waardoor het lastig is om de mate van doelrealisatie te kunnen beoordelen.

2. **De doelstellingen bij klimaatadaptatie en circulaire economie zijn richtinggevend, maar weinig concreet. Doelstellingen rond biodiversiteit ontbreken in de relevante beleidsstukken.** Ook daarvoor geldt dat het daardoor lastig is om de mate van doelrealisatie te kunnen beoordelen.

3. **De gemeente is voor het uitvoeren van duurzaamheidsbeleid en voor het realiseren van doelen mede afhankelijk van andere overheden, zoals bijvoorbeeld de provincie**. Dit beperkt de reikwijdte van eigen beleid.

4. **De gemeente heeft sterk ingezet op innovatieve projecten**. Voor duurzaamheidsbeleid is in algemene zin innovatie belangrijk en de inzet van de gemeente daarop is dus zeker positief te beoordelen. Van innovatieve projecten kan echter niet direct een (grote) bijdrage aan de realisatie van doelen verwacht worden.

5. **Monitoring en/of een gesprek tussen college en de raad over de realisatie van de doelstellingen worden/wordt niet systematisch gevoerd.**

Aanbevelingen:

I. Raad, ga in gesprek met het college over het beleid "Zelfvoorzienend en duurzaam", met als doel te inventariseren welke ambities prioriteit krijgen en welke ambities realistisch zijn in termen van reikwijdte van gemeentelijk beleid. Stel voor die ambities ook de benodigde middelen beschikbaar in financiële zin en in personele capaciteit. Maak daarbij een onderscheid naar ambities die wel of niet te beïnvloeden zijn door gemeentelijk beleid.

II. Raad, zorg dat de doelen rond energiebesparing en duurzame energie helder en eenduidig zijn vastgesteld, ook in de tijd. Sluit daarbij aan op de nationale doelstelling voor 2030 en geef daarbij een concreet tijdpad in termen van realisatie.

III. Raad, vraag het college om heldere en meetbare indicatoren voor de realisatie van duurzaamheidsdoelen aan te geven, en laat die ten behoeve van monitoring opnemen in de reguliere P&C cyclus, zoals in de programmabegroting en rekening.